

[Садржај](#)

[Резимеи](#)

[Summaries](#)

[Contents](#)

САДРЖАЈ	Уводник	3	ТЕ
МА БРОЈА			

савремена политичка филозофија

Милица Весковић

Централизована монархија или слободан савез: недоумица у оквиру Кантовог пројекта.....	7
---	---

Давид Пуповац

Кантова теорија права и појам јавног.....	29
---	----

Милош Букумира

Фихтеово оправдање државе.....	61
--------------------------------	----

Тамара Попић

Ролсова и Погеова концепција „права народа“ – упоредна анализа.....	85
<i>Драгана Трипковић</i>	
Ернест Гелнер и Ентони Смит: Две идеје о настанку и будућности нација.....	127
<i>Јелена Манић</i>	
Неки аспекти моралне анализе савременог капитализма.....	151
<i>Богдана Кољевић</i>	
Рођење мноштва и моћ биополитике код Харта и Негрија..	173
 Огледи	
<i>Мирослав Јевтовић</i>	
Скица за интелектуални портрет Ремона Арона.....	201
<i>Јован Ћирић</i>	
Криза морала и корупција.....	233
<i>Мирослав Свирчевић</i>	
Прослава 150-годишњице Светоандрејске скупштине – један необележени јубилеј.....	253
 Сучељавана	
<i>Мило Ломпар</i>	
Титоизам и секуларно свештенство.....	263
<i>Ђорђе Станковић</i>	
Историјска наука и политички судови.....	287

О
сврт

Радош Љушић

Историографија одбира, србофобије и југофилије..... 303

Рецензије, прикази

Иван Милић

Објективност и релативизам

(Адам Свифт,
По-ли-тич-ка фи-ло-зо-фи-ја)..... □□□
343

Владимир Милутиновић

Жижекова филозофизација хришћанства

(
Сла-вој Жи-жек,
Чу-до-ви-шност Хри-ста
)..... 347

Мирослав Свирчевић

Омаж теоретичару сукоба цивилизација

(
Се-мју-ел Хан-тинг-тон,
Аме-рич-ки иден-ти-тет
)..... 352

Саша Гајић

Против струје

(
Марк Сеџ-вик,
Про-тив мо-дер-ног све-та
)..... 357

Немања Цуверовић

Од религије до насиља

(
Марк Кур-лан-ски,
Не-на-си-ље, исто-ри-ја опа-сне иде-је
)..... 360

Жељка Бутуровић

Бајка о рационалном гласачу

(Bryan Ca-plan,
The Myth of the Ra-ti-o-nal Vo-ter
)..... 363

Слободан Антонић

Идеолошки изговор за доминацију

(Гру-па аутор-ки-ња,
Не-ко је ре-као фе-ми-ни-зам? Ка-ко је

фе-ми-ни-зам ути-цао на же-не
XXI
ве-ка
)..... 366

Contents

..... □ □ □
373

Ми-ли-ца Ве-ско-вић

Нспм

Београд

Цен-тра-ли-зо-ва-на мо-нар-хи-ја

или сло-бо-дан са-вез: не-до-у-ми-ца

у окви-ру Кан-то-вог про-јек-та

Са-же-так:

Ре-пу-бли-ка-ни-за-ци-ја, сло-бо-дан са-вез др-жа-ва и по-што-ва-ње хо-спи-та-ли-те-та је-су усло-ви ко-је Кант по-ста-вља др-жа-ва-ма ра-ди до-сти-за-ња ми-ра. Дру-ги усло-в, ус-по-ста-вља-ње сло-бод-ног са-ве-за др-жа-ва, је-сте из-вор мно-гих не-су-гла-си-ца Кан-то-вих ин-тер-пре-та-то-ра. Ови при-ка-зи се кре-ћу од зах-те-ва за пот-пу-ном не-за-ви-сно-шћу др-жа-ва до зах-те-ва за по-сто-ја-њем су-пра-на-ци-о-нал-не вла-сти. Освр-ћу-ћи се на раз-ли-чи-тост при-род-ног ста-ња др-жа-ва од при-род-ног ста-ња по-је-ди-на-ца, не-по-вре-ди-вост на-род-ног су-ве-ре-ни-те-та и нео-дво-ји-вост ети-ке од по-ли-ти-ке, аутор покушава да ука-же на пра-ву при-ро-ду овог са-ве-за. Основни став је да је овај фи-ло-зоф од на-ци-ја-др-жа-ва зах-те-вао да сту-пе у сло-бод-ну фе-де-ра-ци-ју у ко-јој ће њи-хов су-ве-ре-ни-тет би-ти у пот-пу-но-сти очу-ван. Са-мо у ова-ко схва-ће-ном са-ве-зу сло-бо-да сва-ког по-је-дин-ца мо-же оста-ти не-на-ру-ше-на, што је усло-в да по-стиг-ну-ти мир бу-де у скла-ду са зах-те-ви-ма ума.

Кључ-не ре-чи:

веч-ни мир, сло-бо-дан са-вез др-жа-ва, цен-тра-ли-зо-ва-на мо-нар-хи-ја, при-род-но ста-ње, дру-штве-ни уго-вор, ум, сло-бо-да, су-ве-ре-ни-тет.

Milica Vesковић

CENTRALIZED MONARCHY OR FREE ASSOCIATION: DOUBTS ABOUT KANT'S PROJECT

Summary

Republicanization, free association of states and hospitality are Kant's conditions that states have to meet if they want peace. Another condition, a free association of states caused many disputes among Kant scholars. Their interpretations range from full independence of states up to supranational authority. By looking into difference between the natural state of countries and natural state of the individual, inviolability of sovereignty of people and the inseparability of ethics and politics, I tried to point to the real nation of this association. It is my opinion that this

philosopher wanted nation states to form a free federation in which their sovereignty shall be preserved. This is the only kind of association which can keep every individual's freedom intact, and is necessary to harmonize the achieved peace with the requirements of the reason (Vernunft).

Key words

: perpetual peace, free association of states, centralized monarchy, natural state, social contract, reason, freedom, sovereignty.

Да-вид Пу-по-вац

Београд

Кан-то-ва те-о-ри-ја пра-ва и по-јам јав-ног

Са-же-так:

Цен-трал-на тач-ка Кан-то-ве прак-тич-не фи-ло-зо-фи-је је-сте ка-те-го-рич-ки им-пе-ра-тив. По-ред то-га, ње-го-во од-ре-ђе-ње пра-ва не-из-о-став-но пра-ти и про-блем јав-ног, и то у два сме-ра – с јед-не стра-не јав-но пра-во ко-је је ве-за-но за др-жа-ву, а са дру-ге стра-не јав-ну упо-тре-бу ума ко-ја је усме-ре-на ка др-жа-ви, а при-па-да гра-ђа-ни-ма. Оба пој-ма, јав-но пра-во и јав-на упо-тре-ба ума, га-ран-ту-ју нај-ве-ћу мо-гу-ћу спо-ља-шњу сло-бо-ду и јед-на-кост гра-ђа-на. Циљ овог ра-да је-сте ра-све-тље-ње пој-ма јав-ног из-во-ђе-њем из са-мих прин-ци-па прак-тич-ког ума. Иако Кант ни-г-де не го-во-ри о иде-ји јав-ног, рад по-ка-зу-је да ову иде-ју ум на-ме-ће на-шој прак-си. Крај-њи ре-зул-тат је да се чи-та-ва Кан-то-ва по-ли-тич-ка фи-ло-зо-фи-ја мо-же ин-тер-пре-ти-ра-ти кроз по-јам јав-ног, где се по-што-ва-ње те иде-је ја-вља као ну-жан услов пра-вед-но-сти.

Кључ-не ре-чи:

јав-но пра-во, при-ват-но пра-во, ум, сло-бо-да, ети-ка, во-ља, хте-ње.

David Pupovac

KANT'S THEORY OF LAW AND THE CONCEPT
OF THE PUBLIC

Summary

The key point of Kant's practical philosophy is categorical imperative. Apart from that, his definition of law is followed by the problem of the public, and it has two aspects – on the one hand, there is public law, which is associated with the state, and on the other, there is the public use of reason directed toward the state, and it belongs to its citizens. Both public law and public use of reason guarantee the highest possible level of external freedom and equality of citizens. The aim of this paper is to shed light on the concept of the public by deriving it from the very principles of the practical reason. Although Kant never speaks about the idea of the public, this paper shows that the reason imposes this idea on our practice. The final conclusion of this paper is that Kant's political philosophy can be interpreted through the concept of the public, in which adherence to this idea is the necessary condition for justice.

Key words:

public law, private law, reason, freedom, ethics, will, willingness.

Ми-лош Бу-ку-ми-ра

Београд

ФИХ-ТЕ-О-ВО ОПРАВДАЊЕ ДР-ЖА-ВЕ

Са-же-так:

По-тре-ба за оправ-да-њем др-жа-ве про-из-и-ла-зи ди-рект-но из Фих-те-о-вих спе-ку-ла-тив-них ста-во-ва. Чо-век, тј. оно Ја ле-жи у осно-ви сва-ке ми-сли, по-сто-ја-ња и сва-ке вред-но-сти. Ње-гова су-штин-ска и нај-ве-ћа вред-ност на ко-јој се гра-ди ње-го-во чи-та-во по-сто-ја-ње је сло-бо-да. Сло-бо-да је на-чин чо-ве-ко-вог по-сто-ја-ња, јер се он и од-ре-ђу-је пре-ко свог сло-бод-ног де-ло-ва-ња. Би-ло ко-ја др-жа-ва, да би уоп-ште по-сто-ја-ла, мо-ра од-у-зе-ти део при-род-не сло-бо-де сва-ког свог гра-ђа-ни-на. Услед то-га је др-жа-ви по-треб-но оправ-да-ње ко-је Фих-те из-во-ди ра-ци-о-нал-ним об-ја-шње-њем ње-ног по-сто-ја-ња. Он то чи-ни та-ко што до-ка-зу-је да чо-век кроз сво-ју сло-бо-ду оста-ру-је пра-во на сво-ји-ну, што зах-те-ва по-сто-ја-ње уго-во-ра ко-ји

га-ран-ту-је си-гур-ност сва-ком по-је-дин-цу. Та-ко на-ста-је др-жа-ва ди-рект-но из по-тре-бе ума, а са ци-љем уре-ђе-ња прав-них од-но-са ме-ђу љу-ди-ма и њи-хо-вог на-пре-до-ва-ња у кул-ту-ри пре-ма сло-бо-ди

.

Кључ-не ре-чи:

Фих-те, чо-век, сло-бо-да, др-жа-ва, сво-ји-на, уго-вор

.

Miloš Bukumira

FICHTE'S JUSTIFICATION OF THE STATE

Summary

The necessity to justify the state comes directly from Fichte's speculative attitudes. Man, i.e. his I, is the core of every thought, existence and every value. The essential and highest value of man, which is the foundation of his existence, is freedom. Freedom is a means of man's existence, because he is determined through the freedom of his actions. In order to exist, every state has to deprive each citizen of part of his natural freedom. Therefore, the state needs justification for that, which Fichte does by giving a rational explanation of its existence. He does it by proving that man exercises his right of ownership through his freedom, which requires a contract which guarantees safety to every individual. That is how the state comes directly from the need of the reason and its purpose is to establish legal relations between people and to help them progress in culture toward freedom.

Key words:

Fichte, man, freedom, state, ownership, contract.

Та-ма-ра По-пић

Хумболт универзитет

Берлин

Рол-со-ва и По-ге-о-ва кон-цеп-ци-ја

„пра-ва на-ро-да“ – упо-ред-на ана-ли-за

Са-же-так:

У овом ра-ду из-ло-же-на је упо-ред-на ана-ли-за два-ју ста-но-ви-шта ме-ђу-на-род-не прав-де и ме-ђу-на-род-них од-но-са Шо-на Рол-са и То-ма-са По-геа. Основ-ни пред-мет ана-ли-зе су По-ге-о-ве и Рол-со-ве кон-цеп-ци-је „пра-ва на-ро-да“ као кон-цеп-ци-је прав-де за ме-ђу-на-род-но дру-штво. Пр-ви део ра-да ба-ви се ис-пи-ти-ва-њем кључ-них иде-ја Рол-со-ве те-о-ри-је ме-ђу-на-род-не прав-де из-ло-же-не у ње-го-вом де-лу Пра-во на-ро-да. Дру-ги део ра-да по-све-ћен је По-ге-о-вој кри-ти-ци Рол-са и из-ла-га-њу те-мељ-них по-став-ки ње-го-вог схва-та-ња ме-ђу-на-род-не прав-де ко-ја по-чи-ва на иде-ји ин-сти-ту-ци-о-нал-ног ко-смо-по-ли-ти-зма за-сно-ва-ног на људ-ским пра-ви-ма. Кр-оз ис-пи-ти-ва-ње њи-хо-вих ста-но-ви-шта аутор-ка из-два-ја два пр-о-бле-ма ко-ја, пре-ма ње-ном ми-шље-њу, пред-ста-вља-ју основ-ни пред-мет спо-ра из-ме-ђу по-ме-ну-тих фи-ло-зо-фа. Пр-ви пр-о-блем ти-че се на-чи-на на ко-ји ли-бе-рал-на де-мо-крат-ска дру-штва мо-гу и тре-ба да то-ле-ри-шу дру-штва чи-је се уну-тра-шње по-ли-тич-ко уре-ђе-ње раз-ли-ку-је од њи-хо-вог и оправ-да-но је на те-ме-љу дру-га-чи-јих фи-ло-зоф-ских и по-ли-тич-ких прин-ци-па. Дру-ги пр-о-блем ти-че се ме-ђу-на-род-не ди-стри-бу-тив-не прав-де и у окви-ру ње-га се раз-ма-тра у ко-јој ме-ри ли-бе-рал-ни на-ро-ди има-ју ду-жност да пр-у-же по-моћ си-ро-ма-шним дру-штва-ма ко-ја ни-су у ста-њу да ус-по-ста-ве до-бро уре-ђе-не, пра-вед-не ин-сти-ту-ци-је и обез-бе-де до-бро-бит свих по-је-ди-на-ца ко-ји у њи-ма жи-ве. У све-тлу Рол-со-вих и По-ге-о-вих ре-ше-ња за ова два пр-о-бле-ма аутор-ка раз-ма-тра основ-не тач-ке њи-хо-вих схва-та-ња ме-ђу-на-род-не прав-де: њи-хо-ву од-лу-ку да за су-бјек-та ме-ђу-на-род-ног пра-ва иза-бе-ру на-род или по-је-дин-ца, њи-хо-во ту-ма-че-ње људ-ских пра-ва, као и њи-хов од-нос пре-ма не-ли-бе-рал-ним на-ро-ди-ма

Кључ-не ре-чи:

Ролс, По-ге, ме-ђу-на-род-на прав-да, то-ле-ран-ци-ја, ме-ђу-на-род-на ди-стри-бу-тив-на прав-да, људ-ска пра-ва, ко-смо-по-ли-ти-зам

Tamara Popić

Rawls's and Pogge's concept of the Law

of Peoples – a comparative analysis

Summary

This paper exposes the comparative analysis of two views of international justice and international relations, presented by John Rawls and Thomas Pogge. The main subject of the analysis is Pogge's and Rawls's conceptions of the "Law of Peoples" as the conceptions of justice for international society. The first part of the text examines the major ideas of Rawls's theory of international justice exposed in his book

The Law of Peoples

. The second part of the text deals with Pogge's critique of Rawls and expounds the main ideas of his version of international justice based on the idea of institutional cosmopolitanism founded on human rights. Through examination of their views, the author distinguishes two problems which, in her opinion, present the main clashing point between the two philosophers. The first problem concerns with the way in which liberal democratic societies can and should tolerate other societies whose political system differs from their and is justified on the basis of different philosophical and political principles. The second problem deals with international distributive justice and examines whether the liberal peoples have a duty to help poor societies which are not able to establish well-ordered, just institutions and the well-being of all their members. In terms of Rawls's and Pogge's solutions for these two problems, the author considers the key points of their views on international justice; their decision to take individuals or peoples as subjects of international law, their interpretation of human rights, as well as their relation to the non-liberal peoples.

Key words: Rawls, Pogge, international justice, tolerance, international distributive justice, human rights, cosmopolitanism.

Дра-га-на Трип-ко-вић

Београд

Ер-нест Гел-нер и Ен-то-ни Смит:

Две иде-је о на-стан-ку и бу-дућ-но-сти

на-ци-ја

Са-же-так:

Је-дан од нај-ва-жни-јих про-бле-ма те-о-ри-је на-ци-је и на-ци-о-на-ли-зма је-сте де-фи-ни-са-ње по-ј-ма на-ци-је. Овај про-блем под-сти-че де-ба-ту о об-јек-тив-но-сти еле-ме-на-та ко-је по-ј-ам на-ци-је укљу-чу-је, као и не-до-у-ми-це по-во-дом ње-го-вог на-стан-ка. Као мо-гу-ћи од-го-во-ри ну-де се две те-о-ри-је. Те-о-ри-ја Ер-не-ста Гел-не-ра, ко-ји је за-ступ-ник мо-дер-ни-стич-ког мо-де-ла, др-жи ста-но-ви-ште по ко-јем је на-ци-ја про-из-вод усло-ва мо-дер-ни-за-ци-је, не-што што је на-ста-ло и ство-ре-но, па за-то мо-же и да про-пад-не, тј. да бу-де пре-ва-зи-ђе-но. На-су-прот ње-му, Ен-то-ни Смит твр-ди да ко-ре-ни на-ци-је се-жу у пред-мо-дер-но до-ба, што им-пли-ци-ра ње-но

по-сто-ја-ње и тра-ја-ње не-за-ви-сно од дру-штве-них усло-ва.

Кључ-не ре-чи:

на-ци-ја, на-ци-о-нал-ност, ет-ни-ци-тет, мо-дер-ни-за-ци-ја, на-ци-о-нал-ни иден-ти-тет

Dragana Tripković

ERNEST GELLNER AND ANTHONY SMITH: TWO IDEAS ABOUT THE CREATION AND FUTURE OF NATIONS

Summary

One of the most important issues of the theory of nation and nationalism is how to define nation. This issue gives rise to a debate about the objectivity of elements included in the concept of nation and doubts about the formation of this concept. There are two theories which could answer these questions. According to Ernest Geller, a proponent of Modernity, nation is a product of modernization, something that was formed and created and can therefore perish, i.e. become outdated. On the other hand, Anthony Smith claims that the roots of nation can be found in Premodernity, which implies that it exists independently of social conditions.

Key words:

nation, nationality, ethnicity, modernization, national identity.

Јелена Манић

Београдска отворена школа

Београд

Не-ки аспект-и мо-рал-не ана-ли-зе

са-вре-ме-ног ка-пи-та-ли-зма

Са-же-так:

У овом ра-ду мо-рал-ни ста-тус са-вре-ме-ног ка-пи-та-ли-зма ана-ли-зи-ра се са ста-но-ви-шта ути-ли-та-ри-стич-ке, Кан-то-ве и Рол-со-ве етич-ке те-о-ри-је. Струк-тур-ни еле-мен-ти по-сло-ва-ња у ка-пи-та-ли-зму под-вр-га-ва-ју се про-це-на-ма уса-гла-ше-но-сти са прин-ци-пом ко-ри-сно-сти, ка-те-го-рич-ким им-пе-ра-ти-вом и прин-ци-пи-ма прав-де, на-ро-чи-то са дру-гим прин-ци-пом. Док је са ути-ли-та-ри-стич-ке

по-зи-ци-је ка-пи-та-ли-зам пот-пу-но при-хва-тљив, и сам пред-ста-вља сво-је-вр-сно оте-ло-тво-ре-ње ути-ли-та-ри-стич-ког прин-ци-па, до-во-ди се у пи-та-ње оправ-да-ност ка-пи-та-ли-стич-ког си-сте-ма из угла дру-ге две етич-ке те-о-ри-је. Ана-ли-за ин-ди-ви-ду-ал-не мо-ти-ва-ци-је и мо-ти-ва-ци-је кор-по-ра-ци-ја за еко-ном-ско де-ло-ва-ње, од-нос те-о-ри-је дру-штве-но од-го-вор-ног по-сло-ва-ња и те-о-ри-је за-ин-те-ре-со-ва-них стра-на мо-дер-них кор-по-ра-ци-ја, по-том и пи-та-ње еко-ном-ских сло-бо-да, ста-вља-ју се у кон-текст раз-ма-тра-ња

.

Кључ-не ре-чи:

ка-пи-та-ли-зам, ка-те-го-рич-ки им-пе-ра-тив, лич-ни ин-те-рес, дру-штве-но од-го-вор-но по-сло-ва-ње, те-о-ри-ја прав-де, те-о-ри-ја за-ин-те-ре-со-ва-них стра-на мо-дер-них кор-по-ра-ци-ја

.

Jelena Manić

Some aspects of moral analysis of modern

capitalism

Sum-mary

This pa-per de-als with the mo-ral analysis of the con-tem-po-rary ca-pi-ta-lism from the per-spec-ti-ve of uti-li-ta-rian and Kan-tian et-hics, as well as from the per-spec-ti-ve of the Rawls's the-ory of ju-sti-ce. Com-pa-ti-bi-lity of bu-si-ness struc-tu-ral ele-ments with the uti-lity prin-ci-ple, ca-te-go-ri-cal im-pe-ra-ti-ve and the-ory of ju-sti-ce, is be-ing as-ses-sed. Ex-pli-cit ade-qu-acy bet-we-en uti-li-ta-ri-a-nism and ca-pi-ta-li-stic prin-ci-ples is pre-sen-ted, whi-le such ade-qu-acy with ot-her et-hi-cal the-o-ri-es is be-ing in-qu-i-red. In-di-vi-dual as well as cor-po-ra-ti-ve мо-ти-ва-ti-ons for eco-no-mic con-duct on the mar-ket, so-ci-ally re-spon-si-ble bu-si-ness and sta-ke-hol-der the-ory of mo-der-n cor-po-ra-ti-ons, as well as eco-no-mic fre-e-dom con-cept, are be-ing analyzed in the fra-me-work of the pa-per.

Key words:

ca-pi-ta-lism, ca-te-go-ri-cal im-pe-ra-ti-ve, in-di-vi-dual in-te-rest, so-ci-ally re-spon-si-ble bu-si-ness, the-ory of ju-sti-ce, sta-ke-hol-der the-ory of mo-der-n cor-po-ra-ti-ons

.

Бог-да-на Ко-ље-вић

Но-ва шко-ла за дру-штве-на ис-тра-жи-ва-ња

Њу-јорк

Ро-ђе-ње мно-штва и моћ би-о-по-ли-ти-ке код Хар-та и Не-гри-ја

Са-же-так:

У овом члан-ку аутор раз-ма-тра те-о-риј-ску и прак-тич-ну кон-цеп-ци-ју би-о-по-ли-ти-ке Ан-то-ни-ја Не-гри-ја и Мај-кла Хар-та ка-ко су из-ло-же-не пре све-га у де-ли-ма Им-пе-ри-ја (Em-pi-re)

и

Мно-штво (Mul-ti-tu-de)

. Ана-ли-зи-ра-ју-ћи иде-ју о би-о-мо-ћи као ка-рак-те-ри-стич-ној за са-вре-ме-ну им-пе-ри-ју, аутор се усред-сре-ђу-је на пи-та-ња па-ра-диг-ме ра-та и ми-ра као про-сто-ра би-о-мо-ћи, тј. на на-чи-не на ко-је се Фу-ко-о-во и са-свим дру-га-чи-је Агам-бе-но-во раз-у-ме-ва-ње би-о-по-ли-ти-ке пре-пли-ћу у ар-ти-ку-ла-ци-ји „мно-штва“ као но-вог по-ли-тич-ког су-бјек-ти-ви-те-та. У дру-гом де-лу ра-да екс-пли-ци-ра се иде-ја „би-о-по-ли-тич-ке про-из-вод-ње“ као кон-сти-ту-тив-на за ми-сао о „по-зи-тив-ној би-о-по-ли-ти-ци“. Аутор ар-гу-мен-ти-ше да на те-ме-љу раз-ли-ке из-ме-ђу

Им-пе-ри-је

и

Мно-штва,

од-но-сно раз-ли-ке из-ме-ђу мо-гућ-но-сти де-мо-крат-ског су-ве-ре-ни-те-та и опо-вр-га-ва-ња та-кве мо-гућ-но-сти то пред-ста-вља од-лу-чу-ју-ће ме-сто су-сре-та фи-ло-зоф-ског и по-ли-тич-ког код Хар-та и Не-гри-ја и исто-вре-ме-но ме-сто где се по-ја-вљу-ју нај-ве-ћи иза-зо-ви за њи-хов про-јект.

Кључ-не ре-чи:

мно-штво, би-о-моћ, би-о-по-ли-ти-ка, рат, мир, де-мо-кра-ти-ја, су-ве-ре-ни-тет, пра-во, са-вре-ме-ни дис-курс.

Vog-da-na Ko-lje-vić

THE BIRTH OF THE MUL-TI-TU-DE AND

THE POWER OF BI-O-PO-LI-TICS IN HARDT AND NE-GRI

Sum-mary

In this ar-tic-le the aut-hor con-si-ders the the-o-re-ti-cal and prac-ti-cal con-cep-ti-on of bi-o-po-li-tics in An-to-nio Ne-gri and Mic-ha-el Hardt, as they are ex-posed first and fo-re-most in

Em-pi-re

and

Mul-ti-tu-de

. Analyzing the idea of biopower as a characteristic of contemporary em-pi-re, the author focuses on the issues of para-digm of war and peace as the space of biopower, i.e. on the ways in which Foucault's and completely different Agamben's understanding of biopolitics intertwine in the articulation of the „mul-ti-tu-de“ as the new political subjectivity. In the second part of the essay, the idea of „biopolitical production“ is explicated, as constitutive for the thought of „positive biopolitics“. The author argues that on the basis of difference between Em-pi-re and Mul-ti-tu-de, i.e. the difference between the possibility of democratic sovereignty and dismissal of such possibility, represents the decisive moment of encounter of the philosophical and political in Hardt and Negri and simultaneously the space where the greatest challenges for their project emerge.

Key words:

mul-ti-tu-de, biopower, biopolitics, war peace, democracy, sovereignty, law, contemporary discourse.

Мирослав Јевтовић

Криминалистичко-полицијска академија

Београд

СКИЦА ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ПОРТРЕТ

РЕМОНА АРОНА

Саже-так:

Ре-мон Арон је зна-ме-ни-ти фран-цу-ски ми-сли-лац дру-ге по-ло-ви-не 20. ве-ка. Као ду-бо-ки по-зна-ва-лац дру-штве-но-исто-риј-ских фе-но-ме-на и, по-себ-но, по-ли-тич-ке ди-на-ми-ке са-вре-ме-ног све-та, Арон је уве-ли-ко ути-цао ка-ко на раз-вој но-ви-је дру-штве-но-те-о-риј-ске (фи-ло-зоф-ске и на-уч-не) ми-сли, та-ко и на об-ли-ко-ва-ње глав-них обра-за-ца иде-о-ло-шког ми-шље-ња на „за-пад-ној стра-ни“ до-не-дав-но ди-хо-том-но по-де-ље-ног све-та. У ра-ду су при-ка-за-ни кључ-ни мо-мен-ти Аро-но-ве бо-га-те ин-те-лек-ту-ал-не би-о-гра-фи-је и кри-тич-ки су ана-ли-зи-ра-ни ње-го-ви до-при-но-си фи-ло-зо-фи-ји исто-ри-је, со-ци-о-ло-ги-ји и по-ли-ти-ко-ло-ги-ји као

ли-бе-рал-ном по-ли-тич-ко-иде-о-ло-шком кор-пу-су.

Кључ-не ре-чи:

Ре-мон Арон, фи-ло-зо-фи-ја исто-ри-је, по-ли-тич-ка фи-ло-зо-фи-ја, по-ли-ти-ко-ло-ги-ја, ли-бе-рал-но-де-мо-крат-ска иде-о-ло-ги-ја, ме-тод-ска скеп-са, кри-ти-ка, апо-ло-ги-ја.

Miroslav Jevtović

A SKETCH FOR THE INTELLECTUAL PORTRAIT OF RAYMOND ARON

Summary

Raymond Aron is a notable late-twentieth century thinker. Being more than conversant with social and historical phenomena and political dynamics of the modern world, Aron had a great impact on modern social theory thought (both in science and philosophy) and on shaping the main patterns of ideological thought of the “western side” of the world which was until recently divided between two opposites. This paper presents key moments of Aron’s rich intellectual biography and gives a critique of his contributions to philosophy of history, sociology and political science, which form a corpus of liberal political ideology.

Key words:

Raymond Aron, philosophy of history, philosophy of politics, political science, liberal-democratic ideology, method-skepticism, critique, apologia.

Јован Ћирић

Институт за упоредно право

Београд

КРИЗА МОРАЛА И КОРУПЦИЈА

Са-же-так:

У овом ра-ду аутор го-во-ри о то-ме ка-ко је у по-след-њих не-ко-ли-ко го-ди-на до-шло до вр-ло из-ра-зи-те кри-зе мо-ра-ла код мла-де ге-не-ра-ци-је. Пре-зен-ту-ју се ре-зул-та-ти мно-гих ис-тра-жи-ва-ња, спро-ве-де-них у по-след-њих де-се-так-пет-на-ест го-ди-на ме-ђу мла-дом по-пу-ла-ци-јом у Ср-би-ји, ко-ји по-ка-зу-ју да су се-бич-ност, хе-до-ни-зам и ин-ди-ви-ду-а-ли-зам по-ста-ли нај-до-ми-нант-ни-је мо-рал-не вред-но-сти, вред-но-сти ко-је су при-хва-ће-не од нај-ве-ћег бро-ја мла-дих љу-ди. На-су-прот дру-гим, про-со-ци-јал-ним вред-но-сти-ма. Пре-ма ми-шље-њу ауто-ра, ово не-дво-сми-сле-но во-ди у кри-ми-нал сва-ке вр-сте, а пр-вен-стве-но во-ди у ко-руп-ци-ју. С дру-ге стра-не, при-су-ству-је-мо и кри-зи ауто-ри-те-та уоп-ште, сво-је-вр-сном скеп-ти-ци-зму и мо-рал-ном ре-ла-ти-ви-зму, а што, ка-да је у пи-та-њу суд-ство, обич-но има вр-ло не-по-вољ-не по-сле-ди-це на пад по-ве-ре-ња у пра-во-су-ђе, од-но-сно да-ље на ши-ре-ње ко-руп-ци-је. На све то, пре-ма ми-шље-њу ауто-ра, на-до-ве-зу-ју се и про-бле-ми у ве-зи са рат-ним до-га-ђа-њи-ма на про-сто-ри-ма бив-ше СФРЈ, ко-ји су про-ду-бљи-ва-ли сва-ку вр-сту кри-зе, па и мо-рал-не

.

Кључ-не ре-чи:

кри-за мо-ра-ла, се-бич-ност, ин-ди-ви-ду-а-ли-зам, кри-за ауто-ри-те-та, ко-руп-ци-ја

.

Jovan Ćirić

THE CRISIS OF MORALITY AND THE CORRUPTION

Summary

There is a link between corruption and crisis of morality Here, there are presented some researches in which it is shown that the young generation has accepted in the last few years in Serbia some new moral values based on selfishness, individualism and hedonism. The new spirit of time promotes new values as something desirable and socially acceptable. All of that was promoted especially in the mass-media. The author in this text speaks also about the moral scepticism of the man in the twentieth century. There is a problem of crisis of the authority generally speaking, especially crisis of the authority of some very important social institutions, such as family, church, judiciary. In that sense the untrust in judiciary, the belief that judiciary is corrupted leads to the corruption. In the media there were, in the last few years, many texts and comments given by politicians and some experts, in which it was explicitly said that the judiciary was corrupted. That situation had very negative impact on the normal work of the judiciary. There are aslo some other factors that had and still have influences on the crisis of morality and the author mentioned some of them. Behavior of politicians usually is the example for the others. It also has to be said that almost everything that so called international community did in the crisis of former Yugoslavia was the negation of justice and morality and had the negative impact on the crisis of morality in Serbia Ordinary people in many situations had the opportunity to see that the power is above the law.

Key words:

crisis of morality, selfishness, hedonism, young generation, spirit of time, crisis of authority, corruption.

Ми-ро-слав Свир-че-вић

Бал-ка-но-ло-шки ин-сти-тут СА-НУ

Београд

Про-сла-ва 150-го-ди-шњи-це Све-то-ан-дреј-ске скуп-шти-не

Је-дан нео-бе-ле-же-ни ју-би-леј

Са-же-так:

Рад је по-све-ћен 150

-

го-ди-шњи-ци са-зи-ва-ња чу-ве-не Све-то-ан-дреј-ске скуп-шти-не у Ср-би-ји, уз ана-ли-зу ње-ног прав-но-по-ли-тич-ког са-ста-ва, ра-да и нај-ва-жни-јих од-лу-ка и кри-ти-ку ак-ту-ел-не срп-ске по-ли-тич-ке и ин-те-лек-ту-ал-не ели-те, ко-ја ни-је на до-сто-јан на-чин обе-ле-жи-ла овај из-у-зет-но зна-ча-јан ју-би-леј за срп-ску др-жав-но-прав-ну по-ве-сни-цу.

Кључ-не ре-чи:

Све-то-ан-дреј-ска скуп-шти-на, кнез, Са-вет, уста-во-бра-ни-те-љи.

Miroslav Svirčević

CELEBRATION OF 150TH

ANNIVERSARY OF ST. ANDREW'S DAY ASSEMBLY: AN UNMARKED JUBILEE

Summary

This paper is devoted to the 150th anniversary of St. Andrew's Day Assembly in Serbia and gives an analysis of its legal and political structure, activities, the most important decisions and criticizes the contemporary intellectual and political elites of Serbia, which did not properly mark this anniversary, which bears great significance for the history of Serbian state and legislation.

Key words:

St. Andrew's Day Assembly, Knez (royal title), Council, Defenders of The Constitution.

CONTENTS *Editorial* 3

TOPIC OF THE ISSUE

contemporary political philosophy

Milica Vesković

c
entralized
m
onarchy or
f
ree
a
ssociation:
d
oubts about
k
ant's

project..... 7

David Pupovac

k
ant's
t
heory of
l
aw and the
c
oncept of the
p
ublic..... 29

Miloš Bukumira

f
ichte's
j
ustification of the

s
tate..... 61

Tamara Popić

Rawls's and Pogge's concept of the Law of Peoples – a comparative analysis 85

Dragana Tripković

e
rnest
g
ellner and
a
nthonny
s
mith:
t
wo
i
deas about the
c
reation
and future of nations..... 127

Jelena Manić

Some
a
spects of
m
oral
a
nalysis of
m
odern
c
apitalism..... 151

Bogdana Koljević

t
he
b
irth of the

m ultitude and the p ower of b iopolitics in h ardt and n egri.....	173
---	-----

Studies

<i>miroslav jevtović</i> a sketch for the intellectual portrait of raymond aron.....	201
<i>jovan ċirić</i> the crisis of morality and the corruption.....	233
<i>miroslav svirčević</i> celebration of 150th anniversary of st. andrew's day assembly: an unmarked jubilee.....	253

Polemics

<i>Milo Lompar</i> Titiosm and secularist clergy.....	263
<i>Đorđe Stanković</i> History and political courts.....	287

Retrospection

<i>Radoš Ljušić</i>	
---------------------	--

A historiography of selection, Serbophobia and Yugophilia..... 303

Reviews

Ivan Milić

Objectivity and relativism

(Adam Swift,
Politička filozofija
)..... 343

Vladimir Milutinović

Žižek's philosophization of Christianity

(Slavoj Žižek,
Čudovišnost Hrista
)..... 347

Miroslav Svirčević

Homage to a civilization clash theoretician

(Semjuel Hantington,
Američki identitet
)..... 352

Saša Gajić

Against the current

(Mark Sedžvik,
Protiv modernog sveta
)..... 357

Nemanja Džuverović

From religion to violence

(Mark Kurlanski,
Nenasilje, istorija opasne ideje
)..... 360

Željka Buturović

The rational voter fairy tale

(Bryan Caplan,
The Myth of the Ra-ti-o-nal Vo-ter
)..... 363

Slobodan Antić

Ideological justification for domination

(Grupa autorkinja,
Neko je rekao feminizam?
Kako je feminizam

uticao na žene XXI veka
)..... 366

Contents

..... 373